

Colegiul disciplinar
de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii

H O T Ă R Ă R E

19 ianuarie 2024
Nr. 3/1

mun. Chișinău

Completul de examinare a contestațiilor nr.1 al Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii în componența:

Președinte	Pulbere Ruxanda
Membrii	Midrigan Pavel Angela Bostan

examinând în ședință închisă contestația declarată de către Kovali Vladimir împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr.983s-1451p/m din 8 decembrie 2023, emise pe marginea sesizării depuse la 27 octombrie 2023 asupra acțiunilor judecătorilor Robu Oxana, Mânăscutră Igor, Juganari Marcel, Teleucă Stelian și Gîrbu Silvia de la Curtea de Apel Chișinău,-

C O N S T A T Ă :

1. Argumentele sesizării.

La 27 octombrie 2023 Kovali Vladimir a sesizat Consiliului Superior al Magistraturii, solicitând examinarea acțiunilor judecătorilor Robu Oxana, Mânăscutră Igor, Juganari Marcel, Teleucă Stelian și Gîrbu Silvia de la Curtea de Apel Chișinău prin prisma comiterii de către aceștia a abaterilor disciplinare.

În motivarea sesizării înaintate, petiționarul, în redare succintă, și-a minifestat dezacordul cu modul de examinare a cauzei penale nr.1a-1008/19 (PIGD nr. 02-1a-11350-23052019), indicând că, în pofida faptului că au fost 8 amânări pentru a avea concluzia judecătorului de instrucție, din motive neexplicabile colegiul a purces la pronunțarea actului judecătoresc ignorând și încheierea judecătorului de instrucție prin care procurorul a fost obligat să înlătore neajunsurile stabilite, dosarul 10-565/2020 (1-19188271-12-10-19032020-1) din 16 decembrie 2020.

Totodată, s-a referit și la cauza penală de învinuire lui Gînga Victor în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin.(1) Cod penal, în cadrul examinării căreia, în ziua pronunțării deciziei de admitere a recursului procurorului, la 24 octombrie 2022 expirase deja 2 ani de la momentul comiterii presupusei infracțiuni.

În continuare, cu referire la cauza penală nr. 1-15167269-02-1a-21082020, a menționat că prin sentința Judecătorei Chișinău sediul Central din 14 iunie 2018, Escov Nicolae, Morari Ion și Sîrghii Serghei au fost achitați de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.152 alin.(2) lit. e) Cod Penal, din motiv că fapta inculpaților nu întrunește elementele infracțiunii.

Afirmă că prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 7 mai 2019, a fost respins, ca nefondat, apelul declarat de procuror, cu menținerea fără modificări a sentinței.

Ulterior la 12 mai 2020, Curtea Supremă de Justiție a admis recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, a casat total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 7 mai 2019, în cauza penală în privința lui

Escov Nicoîae, Morari Ion, Sîrghii Serghei și dispune rejudecarea cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Astfel, cauza se află pe rolul Curții de Apel din 21 august 2020 și de fiecare dată se amână din motivul neprezentării părții vătămate, care de fapt nici la o ședință în instanța de fond de asemenea n-a participat. Partea vătămată nu poate combate concluzia experților medico-legală care au constatat lipsa fracturii.

A mai invocat autorul sesizării cauza penală nr.1-181/2022 (1-19173243-12-1-31102019-2) în cadrul căreia, prin sentință din 31 mai 2021 Dodi Damian Vitalie, învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin.(2) lit. b) Cod penal, a fost achitat pe motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii. Pe rolul Curții de Apel Chișinău cauza s-a aflat în intervalul 21 iunie 2021 – 5 mai 2023.

Curtea de Apel Chișinău l-a recunoscut pe Dodi Damian vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 361 alin. (2) lit. b) Cod Penal și în baza acestei Legi i-a stabilit pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 600 unități convenționale, echivalentul a 30 000 lei. Actul judecătoresc este bazat pe declarațiile lui Gamarț Constantin care sunt absolut contradictorii. În speță Gamarț este complice și condamnarea bazată într-o măsură decisivă pe declarațiile complicelui ca urmare a încheierii acordului de recunoaștere a vinovăției, fără o examinare corespunzătoare a acestuia CEDO în cauza Adamco v. Slovacia a considerat încălcare.

A afirmat că modul în care se efectuează justiția, felul în care dreptatea este resimțită de către cetățeni, se află la temelia democrației. Grație autorității judecătorești se diminuează inegalitatea firească între autoritatea publică, stat- un aparat instituțional- funcțional ce deține monopolul asupra forței de constrângere, și individ. Acționând ca un pilon al puterii de stat, autoritatea judecătorească trebuie să permită prin mijloacele sale specifice repararea oricărui nedreptăți, excluderea și eliminarea abuzurilor de putere, garantând supremația legii, contribuind la modelarea unei imagini cu adevărat convingătoare cu privire la valorile democrației. Autoritatea judecătorească este chemată să asigure transformarea normelor juridice abstracte în drepturi și obligații reale.

A considerat că justiția, chiar dacă primește solicitări de diferit ordin, are obligația de a apăra doar interesele legitime. Judecătorul nu exprimă propria voință, dar voința fixată prin lege și trebuie să se asigure că legea este corect aplicată. Justiția trebuie să ia decizii în baza faptelor și să evite presupunerile ce pot duce ușor la erori. În elaborarea actelor de aplicare, magistrații trebuie să înlăture tot ceea ce este vag și nedeterminat, ceea ce este subiectiv, rămânând doar la date verificate și confirmate. Judecătorul este obligat să judece, căci, dacă n-ar judeca, ar comite conform legii o denegare de dreptate.

Finalmente, avocatul Vladimir Kovali a solicitat tragerea la răspundere disciplinară a judecătorilor Robu Oxana, Mânăscutră Igor, Juganari Marcel, Teleucă Stelian și Gîrbu Silvia de la Curtea de Apel Chișinău în temeiul art. 4 alin. (1) lit. b) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr.178 din 25 iulie 2014.

2. Poziția Inspecției Judiciare.

Examinând temeurile expuse în sesizări pentru tragerea la răspundere disciplinară a judecătorilor Robu Oxana, Mânăscutră Igor, Juganari Marcel, Teleucă Stelian și Gîrbu Silvia de la Curtea de Apel Chișinău, prin prisma normelor legale aplicabile, Inspecția judiciară, prin decizia sa nr.983s-1451p/m din 8 decembrie 2023, a respins ca neîntemeiată sesizarea înaintată de Kovali Vladimir, pe motiv că faptele expuse nu constituie abaterii disciplinare în stare să angajeze răspunderea disciplinară a judecătorului vizat, conform prevederilor art.4 alin.(1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Pentru a decide astfel, inspecția judiciară a reținut că pot intra în sfera răspunderii disciplinare numai acele încălcări ale normelor de drept material și procedural care pun în discuții valabilitatea actelor întocmite de judecător, pentru care un observator rezonabil (persoană informată și de bună credință) nu poate găsi o justificare.

Având în vedere noțiunile de grava neglijență, care este considerată aplicabilă atunci când diligența necesară în desfășurarea unor proceduri este grav încălcată, atunci când nu sunt aplicate chiar și cele mai simple și evidente raționamente și atunci când nu s-a luat în considerare ceea ce ar fi fost evident pentru oricine, iar rea-credința presupune distorsionarea conștiință a dreptului, fiind o eroare evidentă și conștiință, chiar și în situația existenței unor asemenea fapte, nu orice eroare, fie ea gravă, poate face obiectul unei sancțiuni disciplinare.

În speța invocată în sesizare nu se aduce nici un argument, nici o faptă care ar putea constitui o gravă neglijență sau rea-credință la examinarea apelurilor declarate de avocatul Vladimir Kovali în interesele inculpaților Babei Radu, Escov Nicolae și Dodi Damian și la examinarea recursului declarat în interesele inculpatului Gînga Victor, iar însuși dezacordul cu soluțiile adoptate de completele de judecători la examinarea apelurilor și recursului, nu poate fi apreciat ca încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor fizice sau juridice, garantate de Constituția Republicii Moldova și de tratatele internaționale privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

Aspecte procedurale și de interpretare a normelor legale nu țin de competența Inspecției judiciare. Or, o eventuală apreciere a corectitudinii aplicării normelor legale invocate de autorii sesizării automat ar duce la aprecierea temeiniciei și legalității actului judecătoresc emis de magistrați, fapt ce excede competența Inspecției judiciare. Prin urmare, Inspecția judiciară, ca organ specializat al Consiliului Superior al Magistraturii intervine la examinarea sesizării doar în limitele competenței ce îi revine, fără a interveni în procesul de înfăptuire a justiției și fără a-și aroga atribuțiile organului de înfăptuire a justiției.

Argumentele contestației.

Împotriva deciziei Inspecției judiciare nr.983s-1451p/m din 8 decembrie 2023, Kovali Vladimir a declarat contestație și, manifestându-și dezacordul cu decizia data și constatările reținute de inspectorul-judecător, considerând că sesizarea a fost verificată superficial și părtinitor, a solicitat anularea Deciziei și remiterea sesizării pentru verificări suplimentare.

3. Aprecierea Completului de examinare a contestațiilor.

Potrivit art. 27 alin.(1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178/25.07.2014 *"Completele de examinare a contestațiilor ale colegiului disciplinar (în continuare – complete de contestație) verifică contestațiile împotriva deciziilor inspecției judiciare de respingere a sesizărilor"*.

În conformitate cu prevederile art. 28 alin.(1) din Legea nr. 178/25.07.2014 *"Completele de contestație examinează contestațiile împotriva deciziilor inspecției judiciare de respingere a sesizării. Procedura în fața completelor de contestație este scrisă"*, iar conform alin.(3) lit. b) din norma menționată *"Completele de contestație decid respingerea contestației ca neîntemeiată sau tardivă"*.

Art. 29 alin.(3) din Legea indicată supra stipulează că *"Hotărîrea privind respingerea contestației împotriva deciziei inspecției judiciare de respingere a sesizării poate fi contestată la Consiliul Superior al Magistraturii."*

Analizând temeiurile invocate în contestație și materialele administrate, precum și decizia Inspecției judiciare ce se contestă, Completul de examinare a contestațiilor conchide că contestația declarată urmează a fi respinsă ca neîntemeiată din următoarele considerente.

Completul de examinare a contestațiilor menționează că, în contestație petiționarul nu a invocat careva argumente noi, neverificate de Inspecția Judiciară, care ar servi drept temei

pentru anularea deciziei contestate, conform căreia s-a constatat întemeiat că faptele expuse în sesizare nu întrunesc elementele constitutive ale abaterii disciplinare prevăzute la art.4 alin.(1) Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr.178 din 25.07.2014.

Completul de examinare a contestațiilor reține că din materialele cauzei se constată indubitabil că faptele invocate de către petiționar ca încălcări admise de judecători, în esență, sânt raportate direct și în exclusivitate dezacordului cu soluțiile adoptate în cadrul examinării în apel a cauzelor penale de învinuire a lui Babei Radu, Escov Nicolae și Dodi Damian și în cadrul examinării recursului declarat în interesele inculpatului Gînga Victor.

În acest sens, Completul de examinare a contestațiilor subliniază că interpretarea și aplicarea normelor de drept exced sferei răspunderii întrucât țin de raționamentul logico-juridic al magistratului. Verificarea corectitudinii constatărilor circumstanțelor de fapt ale cauzei, a aplicării și interpretării normelor de drept material, precum și respectarea normelor de drept procedural, la judecarea cauzei în primă instanță este competența instanței de apel, iar în instanța de apel, respectiv – în instanța de recurs.

Altfel spus, o neregularitate a actului judecătoresc constituie temei pentru formularea unei căi de atac, în timp ce răspunderea disciplinară poate fi antrenată în cu totul alte condiții decât cele prevăzute de lege pentru promovarea unei căi de atac.

Cu privire la acest aspect, Completul de examinare a contestațiilor, reținând că prin sesizare/contestație se analizează și se impută magistratului modul de interpretare și aplicare a dispozițiilor legale în raport cu împrejurările de fapt și de drept, menționează că modul în care judecătorul interpretează și aplică legea într-o cauză dată nu este susceptibil de sancțiune disciplinară decât atunci când nesocotește din culpă, în mod grav, neîndoielnic și nescuzabil, normele de drept material ori procesual, situație ce nu se atestă la caz.

Referitor la considerentele autorului sesizării, Completul de examinare a contestațiilor reține că, o asemenea analiză excede limitelor contenciosului disciplinar, întrucât controlul de legalitate în privința actelor de procedură efectuate într-un dosar se realizează în conformitate cu dispozițiile procedurale de către autoritățile competente, iar nu de către Inspekția judiciară. În caz contrar, Inspekția judiciară s-ar subroga autorității judiciare competente să realizeze analiza de legalitate și temeinicie a actelor procedurale în discuție.

Prin urmare, Completul de examinare a contestațiilor concluzionează că, inspectorul judecător corect a indicat că potrivit principiilor generale nimeni, în afara instanțelor judecătorești, în ordinea și procedura stabilită de atac, nu este în drept să se implice în examinarea cauzelor la instanțele judecătorești competente sau să se expună asupra legalității și temeiniciei hotărârilor emise.

Completul de examinare a contestațiilor ține cont și de jurisprudența Curții Constituționale a Republicii Moldova. Astfel, Curtea a decis că independența judecătorului este o premisă a statului de drept și o garanție fundamentală a unei judecăți corecte, ceea ce presupune că nimeni nu poate interveni în deciziile și modul de gândire ale unui judecător, decât prin procedurile judiciare stabilite (*hotărârea Curții Constituționale nr. 9 din 28.06.2012, paragraful 31*) și că un control al legalității și temeiniciei actului judecătoresc poate fi exercitat numai de către instanțele de apel și recurs, în conformitate cu procedurile jurisdicționale (*hotărârea Curții Constituționale nr. 28 din 14 decembrie 2010, paragraful 7.3*).

Tot astfel, Curtea Constituțională a subliniat că judecătorii nu pot fi constrânși să-și exercite atribuțiile sub amenințarea unei sancțiuni, fapt care poate influența în mod nefavorabil hotărârile care urmează a fi adoptate. Or, în exercitarea atribuțiilor ce le revin, judecătorii trebuie să beneficieze de libertatea neîngrădită de a soluționa cauzele în mod imparțial, în conformitate cu prevederile legale în vigoare și propriile aprecieri, neafectate de rea-credință.

Referitor la argumentele invocate în contestație, Completul de examinare a contestațiilor menționează că acestea nu conțin probatoriul unei eventuale abateri și, respectiv, nu pot fi reținute ca date pertinente abaterii. Or, chiar și abaterea disciplinară, imputată judecătorului nu poate fi bazată pe presupuneri. Abaterea disciplinară, nefiind o categorie abstractă și iluzorie, prezintă elemente constitutive distincte, probatoriul acestora fiind pus prin lege în sarcina autorului sesizării.

În această ordine de idei, în raport cu cele invocate în contestație, materialele cauzei, prin prisma jurisprudenței CtEDO, conform căreia recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în contestația din speță, Completul de examinare a contestațiilor ajunge la concluzia, că decizia adoptată de inspecția judiciară este una legală și întemeiată, careva temei legal de a o anula lipsește.

Din considerentele expuse supra, Completul de examinare a contestațiilor concluzionează respingerea contestației ca neîntemeiate.

Prin prisma celor expuse, conform art. 27-28 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178/25.07.2014, Completul de examinare a contestațiilor al Colegiului disciplinar,-

H O T Ă R Ă Ș T E:

Se respinge contestația declarată de către Kovali Vladimir împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr.983s-1451p/m din 8 decembrie 2023, emise pe marginea sesizării depuse la 27 octombrie 2023 asupra acțiunilor judecătorilor Robu Oxana, Mânăscutră Igor, Juganari Marcel, Teleucă Stelian și Gîrbu Silvia de la Curtea de Apel Chișinău, ca neîntemeiată.

Hotărârea se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii și poate fi atacată la Consiliul Superior al Magistraturii în termen de 15 zile de la data primirii hotărârii motivate.

Președinte	/semnătura/	Pulbere Ruxanda
Membrii	/semnătura/	Midrigan Pavel
	/semnătura/	Bostan Angela